

(foto Shutterstock/Pavlo Glazkov)

Bedrijfssluitingen tijdens de lockdowns vertraagden het re-integratieproces.

RE-INTEGRATIE IN TIJDEN VAN CORONA

MAATWERK GEVRAAGD

Corona heeft grote invloed op de re-integratie van zieke medewerkers. Tijdens de lockdowns liepen veel trajecten vertraging op. En steeds vaker is re-integratie van mensen met Long COVID aan de orde. Het verloop van deze ziekte is grillig; daarom is maatwerk nodig. De gespannen arbeidsmarkt zorgt voor bedreigen én kansen.

Bij de inspanningen van werkgevers en werknemers bij re-integratie houdt het UWV rekening met de bijzondere situatie als gevolg van de coronapandemie. Centrale vraag is of ondanks de crisis in redelijkheid voldoende is gedaan aan iemands re-integratie en het bijbehorende proces.

VERZACHTENDE OMSTANDIGHEDEN

Bij de beoordeling door het UWV kan sprake zijn van verzachtende omstandigheden. Denk aan een verplichte bedrijfssluiting waardoor zieke werknemers een tijdlang niet bij de eigen werkgever konden re-integreren in de huidige functie of met ander passend werk; het zogenaamde 1e spoor. Gedwongen sluiting van mogelijke nieuwe werkgevers belemmerde ook re-integratie volgens het 2e spoor. Verder was het tijdens de pandemie vaak moeilijk ergens arbeidsritme op te doen of vrijwilligerswerk uit te voeren. Ook het ontbreken van

digitale vaardigheden die nodig zijn voor begeleiding op afstand kan een verzachtende situatie zijn.

Deze en andere op de corona-uitbraak terug te voeren omstandigheden moeten vastgelegd zijn in het re-integratiedossier. In dat geval legt het UWV werkgevers geen loonsanctie op als het na twee jaar ziekte onverhoopt tot een uitkeringsaanvraag komt volgens de WIA, de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen.

VERZUIM BLIJFT HOOG

Langzamerhand ontstaat weer een normale situatie voor werkgevers en werknemers. Wel ligt het gemiddelde verzuimpercentage nog steeds op recordhoogte. In maart 2022 meldde ruim een op de tien werknemers zich ziek. Dit leidde tot een ziekteverzuim van 5,6% tegen 5,5% in februari, blijkt uit cijfers van arbodiensten ArboNed en HumanCapitalCare. Vooral griep was de

boosdoener. "In de loop van maart daalde het aantal verzuimmeldingen door corona, terwijl het aantal meldingen door griep steeg," zegt Jurriaan Penders, bedrijfsarts en directeur medische zaken bij HumanCapitalCare. In de laatste maartweek was griep de oorzaak van 35% van de verzuimmeldingen, tegen 30% voor corona. "Ook de verzuimduur door corona lijkt af te nemen."

DYNAMISCHE LEIDRAAD

De meeste medewerkers herstellen binnen een paar weken van corona. Sommigen houden echter lang klachten, tot maanden na de besmetting. Dan kan sprake zijn van het zogenaamde Long COVID, een ziekte waarover nog maar weinig bekend is. De Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde (NVAB) stelde daarom een dynamische leidraad op: 'Herstel & Re-integratie in het kielzog van CO-

(foto Shutterstock/Pavlo Glazkov)

VID-19'. Deze wordt regelmatig aangevuld met nieuwe inzichten.

BIG THREE

In het beginstadium hebben langdurige coronapatiënten vooral last van 'the big three', aldus de NVAB: vermoeidheid, kortademigheid en pijnklachten zoals spier- en hoofdpijn. Van de groep die na vier weken nog steeds klachten ervaart, is de helft binnen drie maand alsnog klachtenvrij. Bij mensen die langer last houden, is vaak sprake van extreme vermoeidheid. Ook geestelijk drukt Long COVID een forse stempel, vooral door de onzekerheid over het hersteltempo en het perspectief, ook als het gaat om werk.

FOCUS OP ENERGIEBALANS

Elke re-integratie is maatwerk, maar zeker bij werknemers met Long COVID luistert het proces erg nauw. De NVAB wijst op het grillige verloop van de ziekte. Als werknemers de draad weer oppakken na een aanvankelijk herstel is er grote kans op stagnatie. Vaak knappen mensen enigszins op maar vallen weer terug als ze te veel hooi op hun vork nemen. Het is belangrijk de focus eerst te leggen op stabiliseren en vervolgens het rustig opbouwen van iemands conditie, fysiek en mentaal. Daarom is ondersteuning bij re-integratie na Long COVID idealiter een samenspel van disciplines. Advies: voorkom overbelasting, beweeg gedoseerd, eet gezond en rust op tijd. Blijf focussen op het herstel van de energiebalans, aldus de NVAB.

WERKDruk EN HECTIEK

Of iemand langdurig ziek is door Long COVID of uitval een andere oorzaak heeft, de huidige gespannen arbeidsmarkt zorgt bij re-integratie voor bedreigingen én kansen. Door het grote tekort in steeds meer sectoren neemt de druk op het bestaande personeel toe. Mogelijk gevolg: meer verzuim en uitval gedurende langere tijd.

De werkdruk bij organisaties is mogelijk ook van invloed op het verloop van de re-integratie, zowel volgens het 1e als het 2e spoor. De tijd voor begeleiding kan schaars zijn, hectiek op de werkvloer is niet bevorderlijk voor een geleidelijke terugkeer in het arbeidsproces.

GEEN DURE ZOEKTOCHT

Elke medaille heeft twee kanten. Werkgevers in sectoren met personeelstekort is er veel aan gelegen om ervaren krachten te behouden. Dat kan leiden tot extra inspanningen bij de re-integratie van bestaande medewerkers. Als het lukt iemand aan boord te houden, is immers geen lange en dure zoektocht nodig naar een vervanger waarvan nog maar de vraag is of deze voldoet.

FUNCTIE ELDERS

Het tekort in steeds meer branches biedt ook kansen voor een overstap volgens het 2e spoor. Zo kunnen werkgevers uit tekortsectoren geïnteresseerd zijn in mensen met een andere achtergrond. Ervaring is niet altijd zaligmakend. Steeds vaker wordt gekeken naar de vereiste competenties voor een functie. Dit kan bij re-integratie zorgen voor perspectief in een andere branche. Als een werknemer hiervoor studiekosten maakt, moeten deze in sommige gevallen vergoed worden door de huidige werkgever.

ERKENDE ZIEKTE

Soms lukt het ondanks alle inspanningen niet om te re-integreren bij de bestaande of een andere werkgever. De eerste twee ziektejaren worden werknemers doorbetaald door hun huidige werkgever. Daarna bepaalt het UWV of iemand in aanmerking komt voor een WIA-uitkering. Het aantal mensen met Long COVID dat zo'n arbeidsongeschiktheidsuitkering aanvraagt, zal de komende tijd zeker toenemen. UWV erkent Long COVID als een ziekte. De manier waarop een WIA-aanvraag wordt beoordeeld, is bij iemand met Long COVID niet anders dan bij mensen met een andere ziekte of aandoening. De uitkomst en mate van arbeidsongeschiktheid is altijd afhankelijk van de individuele situatie.

MEER INFORMATIE ONDER MEER VIA:

- uwv.nl
- C-support (ondersteunt en adviseert mensen met langdurige coronaklachten): c-support.nu
- Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde: nvab-online.nl/corona

(foto Shutterstock/Wut Moppie)